

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Tárgy

614. 59

Hely

Idő

"1918"

Személy

Szerző:

Cím:

Forrás:

Bp

1918 szept 29

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Old)

A spanyol betegség.

Irta Gerlóczy Zsigmond dr.

egészségügyi főtanácsos, egyetemi tanár.

Szinte megszoktuk már, hogy néhány hónap óta az emberek a »spanyol« szót sajátos derűs mosolygás kíséretében ejtik ki. Ebben a mosolygásban valami lekicsinylő, valami gunyos kifejezés tükröződik, a mely azt mondatja: semmi jelentősége sincs, hogy ennek vagy annak »spanyol betegsége« van.

Valóban, a mikor a most mind nagyobb számban előforduló *spanyol nátha* első esetei mutatkoztak, úgy másutt, mint nálunk is az orvosok maguk sem tulajdonítottak annak nagyobb jelentőséget, mint a mekkorát általában az influenzának tulajdonítani szoktak. A betegség ugyanis minden szimptomájában megfelelt a mindenütt jól ismert influenzának és mert általában igen enyhe jelenségekkel járt, megmosolyogták a »spanyol« elnevezést.

Nem állanak rendelkezésemre olyan, e mostani járvány fellobbanására és terjedésére vonatkozó adatok, a melyeknek alapján ezt az influenzát jogosan keresztelték el spanyol betegséggnek, de hát hagyjuk meg ezt a kétes értékű dicsőséget a semleges spanyolnak, akkor talán az orosz sem fog megharagudni azért, hogy az influenzát most már nem orosz náthának, hanem spanyol náthának nevezik. Ma jobban érdekel bennünket az, hogy számolnunk kell a szomorú valósággal, hogy ennek a betegségnek immár országszerte számos áldozata van s így az a lekicsinylő mosolygás, a melylyel a spanyol betegség emlegetését kísérték az emberek, hovatovább egészen eltűnik, sőt helyébe máris valamelyes ijedt arckifejezés lép. Ma már az emberek félnak a spanyol betegségtől. Ez a félelem bizonyos

mértékben jogosult is, mert hiszen viruló, életerős és egyébként egészséges emberek pusztulnak el benne rövid néhány nap alatt.

A spanyol betegség minden valószínűség szerint influenza, a mely, mint sok más fertőző betegség, mostani járványos elterjedésében sajátos jelleget mutat, a mennyiben szövődményképpen elég gyakran társul hozzá tüdőgyulladás, mellhártyagyulladás, gennyedéssel járó egyéb gyulladás, a szív rohamos elgyöngülése stb. Ezzel szemben persze meg kell állapítanunk azt is, hogy a tüdő- és mellhártyagyulladásoknak nem minden esete spanyol betegség, valamint hogy nem minden most előforduló nátha influenza.

Kétségtelen, hogy a spanyol betegségnek nevezett influenza nagy mértékben ragadós, valamint az is bizonyos, hogy nemcsak a beteg ember terjeszti azt, hanem hogy terjedése a talaj és a levegő különleges, előttünk még ismeretlen viszonyaival is összefüggésben van.

Mindenütt, a hol ez a betegség mostanában elterjedt, keresték, kutatták a betegség okozóját. A vizsgálatokból azonban pozitívumképpen csak az az eredmény szűrődött le, hogy a betegek váladékaiból és az elhaltak szerveiből különböző gennyedéssel járó gyulladásokat okozó coccusokat, baktériumokat tenyésztettek ki.

Egységes képe nincsen a betegségnek. Könnyű esetekben, a minők túlnyomó részben a mi eseteink is, a beteg csak muló rosszullétről panaszkodik: egy kis bágyadság, csekély emelkedése a test hőmérsékének, főfájás, tagfájdalmak, kisebb-nagyobb fokú nátha azok a jelenségek, a melyek megzavarják a közérzetet. Súlyosabb esetekben azonban mindjárt általános rosszulléttel, borzongással, magas lázzal tör ki a betegség, a melyhez csakhamar a légzőszervek erős hurutja, sőt gyul-

ladása járul. Rendkívüli hevesseggel rendszerint mindkét oldali tüdőgyulladás, mellhártyagyulladás fejlődik ki, a mely utóbbi többnyire gennyes izzadmányt von maga után, a minek következtében a beteg állapota rövid egy-két nap alatt aggodalmassá válik. Az ilyen betegek közül sokan meghalnak. Kórházakba többnyire a súlyos betegek kerülnek be s ezért a kórházak statisztikája a spanyol betegségre vonatkozóan általában szerfölött rossz. Egyes kórházakban a mostani spanyol betegségben szenvedők 70—80%-a meghalt, sőt hallottunk oly megdöbbentő adatokat is, hogy valamennyi súlyos influenzás beteg meghalt. Minthogy a betegség rendkívüli módon ragadós, természetesen tömérdek ember betegszik meg benne és mint-hogy a megbetegedések túlnyomó része enyhe, az átlagos halálozási arányszám korántsem olyan ijesztő, alig értékelhető többre, mint 4—5%-ra.

Különösen jellemző az influenzára, a spanyol betegségre, hogy a betegség szimptomái igen rövid idő alatt, gyakran pár óra alatt fejlődnek ki, úgy hogy a reggel rendes napidolgaira induló még egészséges ember már az esti órákban magas lázzal kerül az ágyába, vagy az este egészséges állapotban nyugalomra térő reggelre a nagy fájdalomtól és magas láztól már nem tud fölkelni.

Az influenza ellen nagyon nehéz védekezni. A beteg elkülönítésével nagyobb járványok alkalmával alig óvhatjuk meg magunkat a fertőzéstől. Az egyéni védekezés tekintetében tehát csak annyit tehetünk, hogy lehetőleg kerüljük az ily betegségben szenvedőkkel való közvetlen érintkezést. A súlyosabb megbetegedés veszedelmét pedig leginkább azzal hátríthatjuk el, ha minél előbb orvoshoz fordulunk; mindenképp fölött pedig ne mosolyogjunk azon, ha valaki »spanyol«.